

به نام خدا

درباره لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور (۲۴)
بررسی بندهای «ب» و «ج» تبصره «۱۱»

فهرست مطالب

۱. بند «ب» تبصره «۱۱»..... ۱
۲. تشریح سازوکار مندرج در تبصره «۱۱» ۳
- ۲-۱. برآورد ارزش نفت خام تولیدی و ارزش هر بشکه آن..... ۴
- ۲-۲. برآورد ارزش نفت خام تولیدی و ارزش هر بشکه آن در بودجه شرکت ملی نفت. ۴
- ۲-۳. برآورد و ارزش نفت صادراتی و منابع حاصل از آن..... ۵
- ۲-۴. تعیین قیمت آزاد برای گاز طبیعی خام تولیدی..... ۷
- ۲-۵. تعیین قیمت آزاد برق ۹
- ۲-۶. تخمین ارقام یارانه فراورده‌های نفتی و گاز براساس محاسبات بودجه شرکت ملی نفت... ۱۲
- نتیجه‌گیری ۱۲

درباره لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور (۲۴)
بررسی بندهای «ب» و «ج» تبصره «۱۱»

۱. بند «ب» تبصره «۱۱» (اصلاح و توسعه پالایشگاه‌های موجود و تأسیس پالایشگاه‌های جدید)

در بند «ب» تبصره «۱۱» لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور، حکم شده است که پس از تصویب شورای اقتصاد و مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی معادل ارزی مبلغ ۴۰ هزار میلیارد ریال را برای اصلاح و ارتقای پالایشگاه اصفهان، احداث پالایشگاه میعانات گازی با اولویت بخش غیردولتی، ایجاد دو پالایشگاه نفت خام خیلی سنگین با اولویت بخش غیردولتی و اجرای طرح‌های توسعه و تثبیت پالایشگاه آبادان و توسعه پالایشگاه تبریز هزینه نمایند.

۱-۱. مجوز استفاده از اعتبارات ارزی خارجی مورد نیاز طرح توسعه و اصلاح پالایشگاه‌های اصفهان و اراک به مبلغ ۲/۸۵۰ میلیارد دلار در بند «د» تبصره «۱۱» قانون بودجه سال ۱۳۸۵ داده شده است و علت ذکر مجدد آن در این لایحه مشخص نیست!

۱-۲. مجوز استفاده از اعتبارات ارزی خارجی مورد نیاز برای ایجاد پالایشگاه میعانات گازی به مبلغ ۲/۲۷۵ میلیارد دلار نیز در بند «د» تبصره «۱۱» قانون بودجه سال ۱۳۸۵ داده شده است که علت ذکر این مورد نیز در این لایحه مشخص نیست!

۱-۳. با توجه به نرخ تسعیر پیش‌بینی شده ۸۹۰۰ ریال برای هر دلار در لایحه

بودجه سال ۱۳۸۶ معادل ارزی مبلغ ۴۰ هزار میلیارد ریال نزدیک به ۴/۴۹۴ میلیارد دلار می‌شود. بنابراین با اعتبار پیش‌بینی شده در قانون بودجه سال ۱۳۸۵ مجموعاً بیش از ۹/۶۱۹ میلیارد دلار اعتبار خارجی برای اصلاح، ارتقا و توسعه پالایشگاه‌های موجود و ایجاد یک پالایشگاه میعانات گازی با ظرفیت ۳۶۰ هزار بشکه اختصاص خواهد یافت. براساس گزارش معاونت برنامه‌ریزی وزارت نفت، برای اصلاح، ارتقا و توسعه مجموع پالایشگاه‌های موجود و تأسیس دو پالایشگاه نفت خام فوق سنگین که ظرفیت پالایشی را از ۱/۶ به ۲/۲ میلیون بشکه نفت خام و حدود ۴۱۰ هزار بشکه میعانات گازی می‌رساند مجموعاً ۱۹/۶۳۰ میلیارد دلار منابع مالی مورد نیاز است (البته لازم است در بعضی موارد، مقادیر مورد نیاز منابع اعلام شده در گزارش «اهداف و برنامه‌های توسعه، مصرف و طرح‌های مرتبط با فرآورده‌های نفتی در افق ۱۴۰۳» آن معاونت بررسی شود). باقی‌مانده منابع مورد نیاز اهداف پیش‌بینی شده برای پالایشگاه‌های هدف طرح کم‌تر از ۱۰/۰۱۱ خواهد بود که با توجه به طول زمانی اجرای طرح‌های تهیه شده که تا ۶ سال به طول خواهد انجامید (البته بهره‌برداری بعضی از طرح‌ها در سه سال آینده شروع خواهد شد) به نظر می‌آید، تهیه یک برنامه زمان‌بندی شده، بودجه هر طرح، ظرفیت‌های نهایی هر طرح، خروجی حاصل از اجرای نهایی آن (حداقل برای پنج فرآورده اصلی نفتی) و زمان بهره‌برداری، ضروری می‌باشد. همچنین، لازم است با تقدیم لایحه‌ای به مجلس شورای اسلامی که شامل فاکتورهای مذکور باشد، مجوز اعتبارات مورد نیاز کلیه طرح‌ها یکجا دریافت شود تا امکان نظارت و کنترل اجرای آن‌ها برای مدیریت کلان کشور، دستگاه‌های نظارتی و به‌خصوص مجلس شورای اسلامی فراهم گردد.

۱-۴. در بند مذکور از تبصره «۱۱» لایحه موضوع انجام طرح توسط بخش غیردولتی عنوان شده است که با توجه به مجوز صادره در ماده (۱۲۲) قانون برنامه سوم توسعه که در برنامه چهارم توسعه نیز تنفیذ شده است نیازی به ذکر این مورد در لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ که یک قانون یکساله خواهد بود، نیست، بنابراین پیشنهاد می‌شود. عبارت «با اولویت بخش غیردولتی» حذف شود.

۱-۵. پیشنهاد می‌شود، در صورتی که مجلس شورای اسلامی تشخیص می‌دهد که این بند را (بدون ذکر موضوع بخش غیردولتی) تصویب نماید و مسئولیت اجرای طرح‌های اصلاح، ارتقا و توسعه پالایشگاه‌های موجود و تأسیس پالایشگاه‌های جدید را به عهده بخش دولتی قرار دهد، دولت را مکلف به ارائه لایحه‌ای نماید که حاوی برنامه و بودجه، زمان‌بندی، خروجی هر پروژه بوده، و مجموع آن‌ها را به صورت یکجا (از سال ۱۳۸۵ لغایت ۱۳۹۰ که طول برنامه پیش‌بینی شده است) به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

۲. تشریح سازوکار مندرج در تبصره «۱۱»

در لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ قیمت واحد هر بشکه نفت‌خام در محاسبات مربوط به ارزش نفت‌خام تولیدی و تعیین سهم شرکت نفت، سهم دولت در بودجه شرکت ملی نفت ایران ۵۰ دلار و در برآورد مالیات عملکرد و سود سهام قطعی دولت؛ بابت عملکرد سال ۱۳۸۶ نفت ۴۵ دلار و در تعیین منابع حاصل از نفت‌خام صادراتی و میزان ارزش فرآورده‌های وارداتی ۳۳/۷ دلار در نظر گرفته شده است.

این مغایرت در محاسبه قیمت واحد هر بشکه نفت‌خام، در عمل موجب عدم

شفافیت می‌گردد، به طوری که ارزیابی قیمت تمام شده و شفاف‌سازی که از اهداف تبصره «۱۱» بوده را با مشکل روبرو نموده است.

۲-۱. برآورد ارزش نفت‌خام تولیدی و ارزش هر بشکه آن

فارغ از محاسبات مربوط به درآمد و هزینه شرکت ملی نفت ایران مطابق بند «ج» تبصره «۱۱» مقرر گردیده ۶ درصد از ارزش نفت‌خام به عنوان سهم شرکت ملی نفت ایران و ۹۴ درصد به حساب بستانکار دولت (خزانه) منظور گردد. ضمناً در این بند تأکید شده است که ۵ درصد ارزش نفت‌خام تولیدی به میزان ۲۹,۲۳۶,۵۰۰ میلیون ریال به عنوان مالیات عملکرد و ۴/۵ درصد ارزش نفت‌خام به میزان ۲۶,۳۱۲,۸۵۰ میلیون ریال به عنوان سود سهام قطعی در دفاتر شرکت نفت ثبت شود در نتیجه با یک محاسبه ساده می‌توان ارزش نفت‌خام تولیدی را از این طریق برآورد نمود.

$$۶۵/۷ \text{ میلیارد دلار} = ۵۸۴,۷۳۰ \text{ میلیارد ریال} = \frac{۲۹,۲۳۶,۵۰۰}{۰,۰۵} \text{ میلیون ریال}$$

در نتیجه از آنجا که بنا به اطلاع، متوسط تولید روزانه نفت‌خام ۴ میلیون بشکه فرض شده است می‌توان نتیجه گرفت قیمت هر بشکه نفت‌خام تولیدی معادل ۴۵ دلار در نظر گرفته شده است.

به عبارت دیگر در عمل در منابع دولت برای برآورد مالیات عملکرد و سود سهام نفت‌خام تولیدی، قیمت هر بشکه نفت‌خام ۴۵ دلار در نظر گرفته شده است.

۲-۲. برآورد ارزش نفت‌خام تولیدی و ارزش هر بشکه آن در بودجه شرکت ملی نفت

در بودجه شرکت ملی نفت ایران درآمد و هزینه به‌گونه‌ای محاسبه شده است که قیمت

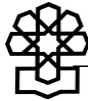
هر بشکه نفت خام ۵۰ دلار و نرخ تسعیر ارز ۹,۰۰۰ ریال منظور شده است و سهم شرکت نفت از بهای نفت خام تولید خشکی ۶ درصد و از بهای تولید دریایی ۱۱ درصد در نظر گرفته شده است. بنابراین در این حالت سهم دولت از ارزش نفت خام تولیدی و سهم شرکت نفت از آن، حدوداً با محاسبات زیر برآورد می‌شود.

ارزش نفت خام تولیدی $۷۳ \text{ میلیارد دلار} = ۶۵۷,۰۰۰ \text{ میلیارد ریال} = ۹,۰۰۰ \text{ ریال} \times ۵۰ \text{ دلار} \times ۳۶۵ \times ۴ \text{ میلیون بشکه}$
 سهم دولت از ارزش نفت خام تولیدی $۶۱۵,۶۰۹ \text{ میلیارد ریال} = ۶۵۷,۰۰۰ \times ۰/۹۳۷$ میلیارد ریال
 سهم شرکت نفت از ارزش نفت خام تولیدی ۴۱,۳۹۱ میلیارد ریال

همان‌گونه که ملاحظه می‌شود ارزش نفت خام تولیدی در بودجه شرکت ملی نفت حدوداً نسبت به برآورد ارزش نفت خام از طریق ۵ درصد مالیات عملکرد و ۴/۵ درصد سود سهام منظور شده در ردیف‌های بودجه ۷۲,۲۷۰ میلیارد ریال بیش‌تر است و این امر به معنی مغایرت ارقام بودجه شرکت ملی نفت ایران و ردیف‌های بودجه می‌باشد.

۲-۳. برآورد ارزش نفت صادراتی و منابع حاصل از آن

برخلاف بند «ج» تبصره «۱۱» که در مورد ارزش نفت خام تولیدی برای تعیین مالیات عملکرد (۵ درصد) و سود سهام (۴/۵ درصد) واحد قیمت هر بشکه نفت خام معادل ۴۵ دلار و در بودجه درآمد و هزینه شرکت ملی نفت که واحد قیمت هر بشکه ۵۰ دلار در نظر گرفته شده است در منابع حاصل از ارزش نفت خام صادراتی (یعنی رقم ۱۳۴,۶۳۰,۳۰۰ میلیون ریال بند «الف» تبصره «۲» و رقم ۳۳,۸۲۰,۰۰۰ میلیون ریال منابع مربوط به صادرات و معاوضه نفت خام برای واردات بنزین و گازوئیل موضوع

جزء ۷ بند «ج» تبصره «۱۱» و رقم ۹۴,۶۲۱,۲۶۹ میلیون ریال منبای از موجودی حساب ذخیره ارزی، موضوع ردیف ۳۱۰۳۰۰ واگذاری دارای مالی) استفاده می‌شود، ارزش هر بشکه نفت خام صادراتی همان‌گونه که در محاسبه زیر ملاحظه می‌شود حدوداً ۳۳/۷ دلار در نظر گرفته شده است.

میلیون ریالی $۲۶۳,۰۷۱,۵۶۹ = ۹۴,۶۲۱,۲۶۹ \text{ میلیون ریال} + ۳۳,۸۲۰,۰۰۰ \text{ میلیون ریال} + ۱۳۴,۶۳۰,۳۰۰ \text{ میلیون ریال}$
 میلیارد دلار $۲۹/۵۶ = ۲۶۳,۰۷۱,۵۶۹ \div ۸۹۰۰$ میلیون ریال

بنابراین با متوسط صادرات نفت خام ۲/۴ میلیون بشکه در روز رقم هر بشکه نفت خام صادراتی حدود ۳۳/۷ دلار برآورد می‌شود.

بدین ترتیب همان‌گونه که ملاحظه می‌گردد در صورت‌های مالی شرکت ملی نفت و خزانه (دولت) قیمت فروش نفت خام به پالایشگاه‌ها و در نتیجه سهم شرکت نفت و دولت (به صورت دفتری) برای هر بشکه ۵۰ دلار و همچنین در محاسبه مالیات عملکرد و سود سهام نفت و سهم شرکت ملی نفت از ارزش نفت خام تولیدی (به‌طور قطعی) به ازای هر بشکه ۴۵ دلار تعیین شده است. حال آن‌که در زمینه ارزش نفت خام صادراتی و واردات بنزین و گازوئیل و محاسبه مربوط به موجودی حساب ذخیره ارزی، قیمت یک بشکه نفت خام به مراتب کم‌تر و در حد ۳۳/۷ دلار در نظر گرفته شده است.

باید توجه داشت براساس جزء ۵ بند «ج» تبصره «۱۱» برای تحقق منابع عمومی موضوع مالیات عملکرد، سود سهام و منابع حاصل از ارزش نفت خام (یعنی رقم ۲۹,۲۳۶,۵۰۰، ۲۶,۳۱۲,۸۵۰ میلیون ریال) با نفت خام هر بشکه ۴۵ دلار و رقم ۱۳۴,۶۳۰,۳۰۰ میلیون ریال نفت خام صادراتی، بانک مرکزی موظف شده مبالغ مذکور

را از محل ارزش حاصل از صادرات نفت خام به نرخ روز به حساب خزانه واریز نماید. در این جا در مورد سهم ۶ درصد ارزش نفت خام تولیدی (مبلغ ۴۱,۳۹۱ میلیارد ریال) متعلق به شرکت ملی نفت و تحقق آن چیزی گفته نشده است. در این صورت اگر قرار باشد این مبلغ از محل ارزش حاصل از صادرات نفت خام به نرخ روز برداشت گردد، در صورتی نرخ فروش نفت خام به ارقامی پایین‌تر از ۴۵ و ۵۰ دلار برای هر بشکه منظور گردد، یا به رقم ۳۳/۷ دلار به ازای هر بشکه برسد تراز منابع و مصارف بودجه کل کشور و شرکت ملی نفت با مشکل جدی روبه‌رو می‌شود.

۲-۴. تعیین قیمت آزاد برای گاز خام تولیدی

در جزء ۲ بند «ج» تبصره «۱۱» ارزش گاز خام تولیدی از میدان‌های نفتی و گازی و پیمانکاران طرف قرارداد به قیمت قرارداد درازمدت وارداتی معادل ۶۹۰ ریال به ازاء هر مترمکعب (۷/۷ سنت) در نظر گرفته شده است.

تعیین ارزش گاز خام تولیدی همانگونه که در مورد نفت خام تولیدی و عرضه شده به پالایشگاه‌های داخلی عمل می‌شود به هر ترتیب در شفاف نمودن قیمت تمام شده گاز عرضه شده به بخش‌های مصرف‌کننده حائز اهمیت است و بدین ترتیب حداقل به صورت دفتری نشان می‌دهد که هر مصرف‌کننده از چه میزان یارانه بهره‌مند می‌گردد.

در این تبصره مقرر شده ۱۱ درصد ارزش گاز یعنی ۷۶ ریال به عنوان سهم شرکت ملی نفت به عنوان تولیدکننده و ۶۴ درصد ارزش گاز یعنی ۴۴۱/۶ ریال به ازای مترمکعب به عنوان سهم دولت در دفاتر فی‌مابین دولت و شرکت نفت ثبت گردد.

از سوی دیگر در این تبصره ذکر شده که ۷۵ درصد ارزش گاز خام تولیدی یعنی ۵۱۷/۵ ریال به ازای هر مترمکعب به عنوان قیمت فروش گاز به شرکت ملی گاز در حساب‌ها ثبت گردد. در این صورت عملاً با توجه به مابه‌التفاوت این قیمت با قیمت تکلیفی فروش گاز به مصرف‌کنندگان که به طور متوسط حدود ۸۰ ریال است از محل سهم دولت تسویه می‌گردد.

براساس برآوردهای کلی، میزان فروش گاز به شرکت ملی گاز ایران در سال ۱۳۸۶ حدود ۱۲۸ میلیارد مترمکعب خواهد بود که با توجه به رقم فوق (۵۱۷/۵ ریال به ازای هر مترمکعب) مبلغ خرید گاز این شرکت به حدود ۶۶۲۹۱/۷ میلیارد ریال می‌رسد که با توجه به میزان فروش گاز به مصرف‌کنندگان که حدود ۱۱۷ میلیارد مترمکعب است و قیمت تکلیفی فروش گاز به مصرف‌کنندگان (۸۰ ریال به ازای هر مترمکعب) مبلغ فروش گاز به مصرف‌کنندگان حدود ۹۳۶۰ میلیارد برآورد می‌شود که در نتیجه مابه‌التفاوت قیمت خرید و فروش گاز توسط شرکت ملی گاز مابه‌التفاوت حدوداً معادل ۵۶۹۳۱/۷ میلیارد ریال می‌شود. در نتیجه به ازای هر مترمکعب گاز عرضه شده به شرکت مذکور رقم حدود ۴۴۴/۷ ریالی برآورد می‌گردد، که این رقم تقریباً با رقم منظور شده به عنوان سهم دولت پایاپای می‌شود. در نتیجه در این شرایط، از بابت سهم قیمت آزاد، مبلغ زیادی عاید دولت نخواهد شد. البته از آنجا که در بند «ب» تبصره «۶» پیشنهاد شده است قیمت گاز به صورت پلکانی افزایش یابد به نظر می‌آید رقم مابه‌التفاوت از رقم فوق‌الذکر کم‌تر گردد.

۵-۲. تعیین قیمت آزاد برق

در جزء ۳ بند «ج» تبصره «۱۱» لایحه بودجه ۱۳۸۶ برای عرضه برق، قیمت آزاد ۶۴۲ ریال به ازای هر کیلووات ساعت پیشنهاد شده است. ضمن این‌که تعیین قیمت آزاد برای عرضه برق می‌تواند به شفاف‌سازی هزینه واقعی برق مصرفی بخش‌های مختلف مصرف‌کننده کمک نماید ولی با توجه به نظرات کارشناسی و بر پایه محاسبات و برآوردهای زیر به نظر می‌رسد رقم مذکور بالاتر از سطح متعارف تعیین گردیده است. و قبول این رقم به معنی قبول بهره‌وری پایین سیستم بهره‌برداری و عرضه برق، اتلاف نامعقول برق در عرضه آن و قبول پایین بودن و زیر استاندارد بودن راندمان حرارتی نیروگاه‌ها است.

بنا به اطلاع رقم قیمت آزاد برق یعنی ۶۴۲ ریال به ازای هر کیلووات ساعت از دو رقم ۳۴۲ ریال برای هزینه سوخت و ۳۰۰ ریال برای سایر هزینه‌های عملیاتی برق تشکیل می‌شود. در سال ۱۳۸۶ کل تولید برق حدود ۲۰۴ میلیارد کیلووات ساعت خواهد بود که حدوداً از این میزان ۱۷۰ میلیارد کیلووات ساعت تولید ناویژه نیروگاه‌های حرارتی خواهد بود. با توجه به اتلاف ۲۲ درصدی، برآورد می‌گردد مصرف برق، حدود ۱۵۹ میلیارد کیلووات ساعت باشد.

با توجه به تولید ناویژه نیروگاه‌های حرارتی و براساس شرایط موجود قیمت‌های منطقه‌ای سوخت‌های مایع و قیمت پیش‌بینی شده گاز طبیعی به نیروگاه‌ها (در جزء ۲ تبصره «۱۱») و ادامه روند ترکیب سوخت مصرفی نیروگاه‌ها مطابق محاسبات زیر هزینه سوخت نیروگاه‌ها حدوداً ۵۳,۲۵۷ میلیارد ریال برآورد می‌شود.

۲۵,۵۳۰ میلیارد ریال = گاز طبیعی ۳۷۰۰۰ میلیون مترمکعب × ۶۹۰ ریالی

۱۷۱۸۴ میلیارد ریال = نفت کوره ۸۰۰۰ میلیون لیتر × ۲۴ سنت × ۸۹۵۰

۱۰۵۴۳ میلیارد ریال = نفت گاز ۳۱۰۰ میلیون لیتر × ۰/۳۸ دلار × ۸۹۵۰

جمع ۵۳,۲۵۷ میلیارد ریال

در این صورت هزینه سوخت به ازای واحد تولید برق ناویژه نیروگاه‌های حرارتی ۳۱۳ ریال (حدود ۳/۵ سنت) و به ازای واحد عرضه برق به مشترکین (مصرف برق) که شامل تولید نیروگاه‌های آبی و حرارتی می‌شود و اتلاف در شبکه عرضه را در بر می‌گیرد حدود ۳۳۵ ریال (۳/۷ سنت) برآورد می‌گردد. البته باید توجه داشت در صورتی که تولید برق با بهره‌وری مطلوب صورت گیرد و راندمان حرارتی نیروگاه‌ها در حد متعارف حساب شود رقم هزینه سوخت به ازای واحد انرژی مصرفی حدود ۲/۶ سنت به ازای هر کیلووات ساعت خواهد بود. یعنی در نتیجه بازده مطلوب نیروگاه‌ها و بهبود راندمان حرارتی نیروگاه‌ها، رقم سوخت واحد به مراتب کم‌تر از رقم مورد قبول لایحه بودجه خواهد بود. در این صورت لازم است در قبول قیمت آزاد برق، قیمت سوخت از قیمت عملیاتی جدا گردد و به صورتی در لایحه اصلاح گردد.

از طرفی برای هزینه‌های عملیاتی تولید و عرضه برق (بدون سوخت)، رقم ۳۰۰ ریال به ازای هر کیلووات ساعت به لحاظ پایین بودن بهره‌وری از حد متعارف و استاندارد، زیاد می‌باشد و اگر شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نیرو تولید، انتقال و توزیع را با بهره‌وری مطلوب انجام دهند و تلفات را به حد متعادل کاهش داده و هزینه‌های بالاسری را کم نمایند این رقم می‌تواند به حدود ۲/۸ سنت یا ۲۵۰ ریال به ازای کیلووات ساعت برسد.

در نتیجه رقم قیمت آزاد برق در لایحه که ۶۴۲ ریال تعیین گردیده در حالت‌های

مختلف به قرار زیر کاهش می‌یابد.

- در حالت ادامه وضع موجود (بهره‌وری نامطلوب) معادل ۵۸۵ ریال (۳۳۵ ریال هزینه سوخت + ۲۵۰ ریال هزینه عملیاتی)

- در حالت بهره‌وری راندمان حرارتی مطلوب معادل ۴۸۳ ریال (۲۳۳ ریال هزینه سوخت + ۲۵۰ ریال هزینه عملیاتی)

در این‌جا باید توجه داشت که براساس اهداف این تبصره قرار است کل یارانه عملیاتی برق و یارانه سوخت مصرفی نیروگاه، برای صنعت برق در نظر گرفته شود. بنابراین اگر قیمت آزاد برق مطابق لایحه، ۶۴۲ ریال در نظر گرفته شود چون قیمت فروش تکلیفی برق به مشترکین ۱۵۰ ریال به ازای کیلووات است باید برای برق به ازای هر کیلووات ساعت حدود ۴۹۲ ریال یارانه در نظر گرفته شود که در نتیجه رقم کل یارانه برق با توجه به میزان فروش برق حدود ۸/۶ میلیارد دلار می‌شود که ۲/۶ میلیارد دلار آن مربوط به هزینه عملیاتی و ۶ میلیارد مربوط به سوخت نیروگاه‌ها می‌گردد که با توجه به حساب فی‌مابین شرکت ملی نفت ایران و شرکت توانیر و بده بستان با خزانه، باید مابه‌التفاوتی بین ۱۰,۰۰۰ میلیارد ریال تا ۲۵,۰۰۰ میلیارد ریال با مکانیسم مندرج در جزء ۵ بند «ج» تبصره «۱۱» و با تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارایی از حساب ذخیره ارزی به این صنعت پرداخت شود. ضمن این‌که برای این امر ردیف بودجه‌ای و سقف خاصی تعیین نشده است.

در این‌جا باید تأکید داشت پرداخت هرگونه رقمی بابت مابه‌التفاوت بین قیمت تکلیفی و قیمت آزاد گاز و برق از حساب ذخیره ارزی با اهداف شکل‌گیری حساب ذخیره ارزی در برنامه چهارم مغایر است.

۲-۶. تخمین ارقام یارانه فراورده‌های نفتی و گاز براساس محاسبات بودجه شرکت ملی نفت

از آن‌جا که فروش نفت خام به پالایشگاه‌ها حدود ۲۸/۲ میلیارد دلار و فروش فراورده‌های وارداتی ۳/۷ میلیارد دلار و فروش گاز به شرکت گاز ۷/۴ میلیارد دلار است با کسر فروش داخلی فراورده‌های نفتی و گاز که جمعاً حدود ۳ میلیارد دلار است رقم یارانه فراورده‌های نفتی و گاز در سال ۱۳۸۶ حدود ۳۶ میلیارد دلار برآورد می‌شود که حدوداً ۶ میلیارد دلار آن مربوط به سوخت نیروگاه‌ها است.

نتیجه‌گیری

با توجه به مباحث فوق در ارتباط با بند «ج» تبصره «۱۱» اصلاحات زیر پیشنهاد می‌گردد.

- برای شفاف‌سازی منابع و مصارف بودجه کل کشور و بودجه شرکت ملی نفت، قیمت هر بشکه نفت خام در برآورد درآمد ناشی از سود سهام و مالیات عملکرد نفت و تعیین سهم شرکت ملی نفت و سهم دولت از ارزش نفت خام تولیدی از یک طرف و قیمت هر بشکه نفت خام برای تعیین ارزش برداشت از درآمد صادرات نفت خام و تعیین ارزش واردات فراورده (بنزین و نفت گاز) و تعیین ارزش برداشت از درآمد صادرات نفت خام برای حساب ذخیره ارزی مثل سال‌های قبل یکسان در نظر گرفته شود.

- در محاسبات مربوط به ذیل جزء ۵ بند «ج» تبصره «۱۱» در صورتی که در پایان هر سه ماه شرکت ملی نفت بابت سهم خود ناشی از تولید نفت خام یا شرکت

توانیر از دولت بستانکار شود با توجه به پیشنهاد اصلاح فوق به جای پرداخت بانک مرکزی از حساب ذخیره ارزی، مابه‌التفاوت از ردیف مشخصی که برای این امر در نظر گرفته می‌شود با نظر سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی پرداخت شود.

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۸۲۳۰

عنوان گزارش: درباره لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور (۲۴) بررسی بندهای «ب» و «ج» تبصره «۱۱»

Report Title:

نام دفتر: مطالعات زیربنایی

تهیه و تدوین: ایرج مهرآزما (بند «ج») - محمدرضا محمدخانی (بند «ب»)

ناظر علمی: بند «ج» محمدرضا محمدخانی

متقاضی: کمیسیون انرژی

ویراستار: _____

واژه‌های کلیدی و معادل انگلیسی آن‌ها: _____

منابع و مأخذ تهیه گزارش: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۸۵/۱۱/۲۳

نمایندگان محترم می‌توانند متن PDF کلیه گزارش‌های مربوط به لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور را بر روی وبگاه مرکز به آدرس <http://law.majlis.ir> مشاهده کنند.